

KAKO TRGOVATI NA BERZI?

Vodič za početnike

SADRŽAJ

UVOD	
POČETAK TRGOVANJA: ODABIR PLATFORME	4
DEMO NALOG VS PRAVI NALOG	6
KAKO TRGOVATI (PRIMJER)	8
TEHNIČKA ANALIZA	10
Kako čitati grafikone?	
Grafikoni (charts) – pomoćno sredstvo u situacijama u kojima je neophodno hitno donijeti odluku	
Trend	
Support	
Resistance	
Vremenski okvir	
Prosječno kretanje cijena (MOVING AVERAGE)	
Fibonači	
Fibonačijev retracement	
SAVJETI ZA USPJEŠNO TGOVANJE	15
PSIHOLOGIJA TRGOVANJA	17
OSNOVNA TERMINOLOGIJA ZA USPJEŠNU CFD TRGOVINU	19
Spread	
Pip	
Lot	
Margina	
Poluga (Leveridž)	
DNEVNA NAKNADA (Swap)	
Stop loss	
Take profit	
Pending orders	
O NAMA	23

UVOD

UVOD

CFD (Contract For Difference) je finansijski instrument koji Vam daje mogućnost trgovanja sa određenom vrstom proizvoda (najčešće su to akcije, valute, indeksi, zlato, nafta) na način da ne postajete vlasnik tog proizvoda već samo zarađujete na skoku ili padu cijene istog. CFD je popularan širom svijeta i dostupan je svima koji imaju pristup internet komunikaciji. Obično je privlačan trejderima koji žele:

- Diversifikovati svoj portfolio prema vrsti imovine;
- Iskoristiti trenutan rast i pad cijena na tržištu;
- Diversifikovati svoj portfolio prema vremenskom okviru ulaganja (s kratkoročnim i dugoročnim ulaganjima);
- Iskoristiti trenutan rast i pad cijena na tržištu;

Da biste trgovali sa CFD instrumentom, ne treba Vam diploma iz oblasti finansija, analize berzanskog poslovanja ili slično. Međutim, iako Vam nije potrebno formalno obrazovanje i dalje je važno edukovati se o berzanskim tržištima, trgovinskim strategijama, upravljanju rizicima i upravljanju novcem kako biste sebi pružili najbolje šanse za uspjeh.

Cilj ovog priručnika je upoznavanje sa osnovama funkcionalisanja CFD trgovine, i to:

- Platformom za trgovanje;
- Nalozima za trgovanje (demo i pravi nalog);
- Načinu realizacije trgovine;
- Savjetima za uspješno trgovanje;
- Osnovnom terminologijom CFD trgovine;

Nadamo se da ćete na narednim stranicama pronaći tražene odgovore na pitanja u vezi sa ovim tipom trgovine.

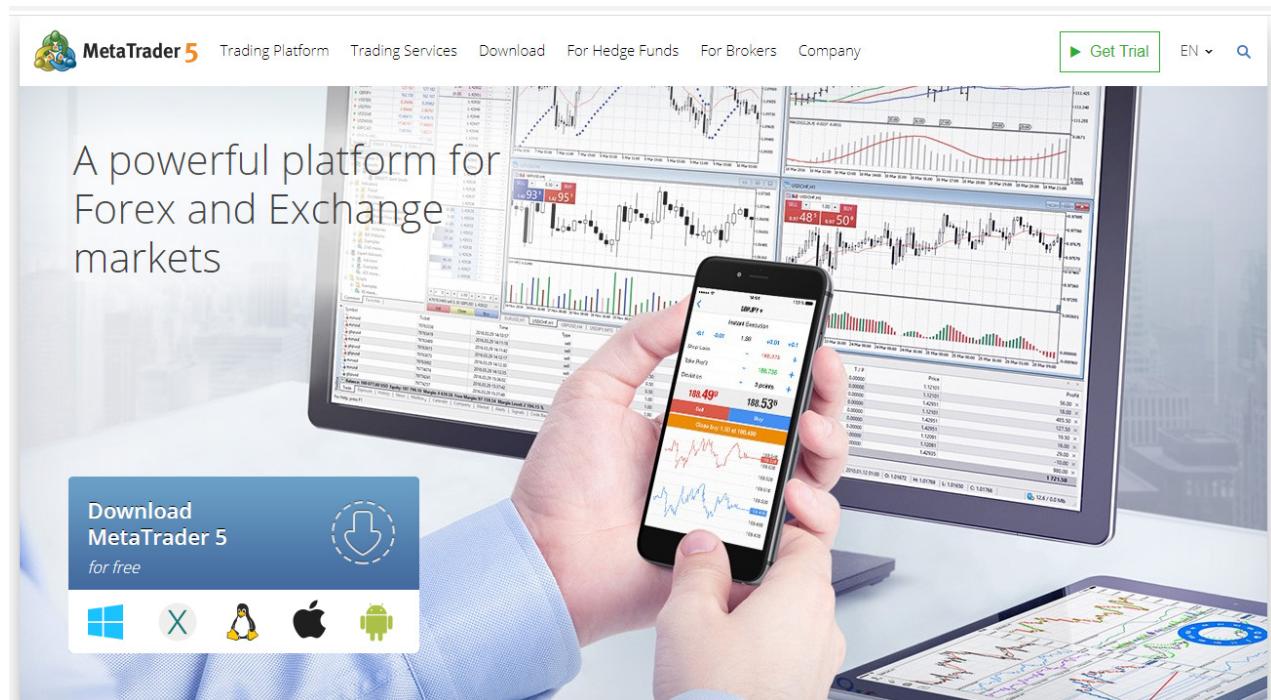

01

POČETAK TRGOVANJA: ODABIR PLATFORME

POČETAK TRGOVANJA: ODABIR PLATFORME

Odabir prave CFD platforme, odnosno CFD softvera jedna je od prvih stvari koje treba uzeti u obzir pri trgovaniju CFD-ovima. Najpopularnije platforme u svijetu trgovanja su MetaTrader 4 i MetaTrader 5. Dizajnirane su za trgovanje CFD-om, sadrže dijagrame, tržišne podatke u stvarnom vremenu, indikatore trgovanja i veliku podršku zajednice. Limit Prime Securities Vam omogućava besplatan pristup MetaTrader 5 platformi.

Zahvaljući platformi, dobijate pristup demo ili pravom nalogu, što će biti objašnjeno u nastavku.

02

DEMO

NALOG

VS

PRAVI

NALOG

DEMO NALOG VS PRAVI NALOG

Ukoliko želite da započnete trgovinu, savjetujemo Vam da počnete sa demo nalogom. Demo nalog omoguća Vam da kročite u svijet trejdera na način što dobijate određeni iznos sredstava (virtuelni novac) sa kojim možete probati da trgujete. Zahvaljući demo nalogu možete se upoznati sa programom trgovanja, upoznati se sa uslovima i načinima trgovanja, proučiti ponuđene instrumente kojima se trguje, provjeriti teoriju tehničke analize kako bi se odredio trend kretanja cijena proizvoda, i sl.

Dakle, demo nalog Vam može služiti kao dobar trening za CFD trgovanje.

Zahvaljujući demo nalogu možete sebi obezbijediti sigurniji put ka aktiviranju pravog naloga. Pravi nalog funkcioniše po istom principu kao i demo nalog. Kod pravog naloga, Vi odlučujete koliko sredstava uplaćujete. Sa raspoloživim iznosom sredstava možete trgovati ponuđenim proizvodima. Kod pravog naloga, u svakom trenutku možete poslati zahtjev za povlačenje Vaših sredstava koje imate na Vašem MetaTrader 5 nalogu, a u skladu sa Politikama preduzeća.

03 KAKO TRGOVATI: PRIMJER

KAKO TRGOVATI (PRIMJER)

Nakon što ste obezbijedili pristup MetaTrader 5 platformi, vrijeme je da počnete sa trgovanjem.

Predlažemo da izaberete nešto u šta se razumijete, ili nešto što već neko vrijeme pratite na tržištu, a ukoliko ništa od toga ne nađete, možete da koristite različite analize tržišta po kojima možete da trgujete.

Da bi Vam pojasnili na primjeru, mi smo izabrali da trgujemo cijenom nafte.

Ako mislite da će cijena nafte rasti odlučujete se za kupovinu, klikom na dugme BUY (KUPITI) ili zauzimate „dugu poziciju“ (go long). Međutim, ako mislite da će cijena pasti odlučujete se za prodaju, klikom na dugme SELL (PRODATI) ili zauzimate „kratku poziciju“ (go short). Bitno je naglasiti da ne trgujete fizički naftom, već njenom cijenom (CFD), pa tako možete da trgujete i kada cijena raste, ali i kada cijena pada, jednostavnim odabirom kupovine ili prodaje.

Na primjer, ako je trenutna cijena nekog proizvoda USD 1300, a Vi mislite, ili imate informaciju da će cijena skočiti na USD 1600, tada ulazite u kupovinu i kada cijena dostigne USD 1600, možete da zaradite na toj promjeni cijene.

Ukoliko su Vaša predviđanja kretanja cijene tačna, osigurali ste sebi dodatni potencijalni profit, ali ukoliko nisu, možete izgubiti novac.

Kada je najbolje odlučivati o poslovima na berzi - kog dana u nedelji, prije ili za vrijeme berzanskog radnog vremena?

Preko vikenda imamo mira i vremena da razmišljamo o berzi, i tada, poslije zrelog razmišljanja, možemo da razvijemo strategiju i skujemo planove.

Andre Kostolanji, "Izazov berze"

Dakle, da biste realizovali svoju prvu CFD trgovinu na pravom ili demo nalogu, slijedite korake navedene ispod:

Registrujte svoj trgovački nalog. Nakon što dobijete Vaš login i password za pristup Meta-Trader platformi, preuzmite MetaTrader platformu i zakoračite u svijet CFD trgovine; Idite na 'Market Watch' prozor.

Dvaput kliknite na CFD po Vašem izboru.

Nakon toga, otvorice Vam se prozor gdje možete izabrati broj lotova (ovo je veličina Vaše pozicije - detaljnije je objašnjeno u dijelu "Osnovna terminologija za uspješnu CFD trgovinu").

Kliknite na 'buy' ako mislite da će cijena CFD instrumenta rasti ili 'sell' ako mislite da će cijena CFD instrumenta opadati.

Vaša trgovina će se otvoriti i pojaviće se u prozoru sa alatima kao aktivna trgovina.

Nakon toga pratite da li ostvarujete dobitak ili gubitak od realizovane trgovine. U željenom trentku, da biste zatvorili trgovinu (bilo da ste ostvarili profit, ili ostvarujete gubitak i smatrate da se neće poboljšati trend pa želite da ipak zatvorite započetu trgovinu), dva put kliknite aktivnu poziciju (trejd) i kliknite na polje 'Close'.

04

TEHNIČKA

ANALIZA

TEHNIČKA ANALIZA

Kako čitati grafikone?

Grafikoni predstavljaju osnovu tehničke analize. Zahvaljući istorijskom pregledu kretanja cijene određenog proizvoda, možete prepostaviti kako će se ista kretati kratkoročno ili dugoročno. Ne kaže se uzalud da dobra slika vrijedi hiljadu riječi.

Na osnovu tehničke analize cilj je identifikovati određene šablone kretanja cijena na osnovu kojih se može projektovati dalji smjer kretanja cijene.

Grafikoni (charts) – pomoćno sredstvo u situacijama u kojima je neophodno hitno donijeti odluku

Grafikoni predstavljaju grafički prikaz serije cijena u datom vremenskom rasponu, pa se može reći da su i primarno sredstvo u analizi hartija od vrijednosti.

Na osnovu kretanja cijena u prošlosti, formuliše se stav o budućim tokovima.
Najčešće korišćene vrste grafikona su:

- Linijiški grafikoni
- Bar grafikoni
- Grafikoni sa svjećicama

"Not being controlled by an emotion helps to see things at a higher level."

Ray Dalio

Trend

Trend predstavlja pravac kretanja cijene u nekom vremenskom periodu. Ono što se može primijetiti je da se cijene nikad ne kreću u vidu ravne linije, već u talasima, praveći vrhove i dna.

Veoma je važno na vrijeme predvidjeti promjenu trenda, kako bi se na vrijeme otvorila ili zatvorila pozicija, odnosno da bi se finansijski instrument prodao pri vrhu trenda rasta i kupio pri dnu opadajućeg trenda, jer će nakon toga slijediti preokret.

Support

U slučaju rastućeg trenda, povlačenjem linije preko dna dobijamo liniju podrške (support) odnosno zonu ispod koje cijena ne bi trebalo da pada.

Resistance

U slučaju opadajućeg trenda, povlačenjem linije preko vrhova dobijamo liniju otpora (resistance) odnosno zonu preko koje cijena ne bi trebalo da raste.

Vremenski okvir

Trejderi analiziraju grafike kako bi pokušali da predvide smjer kretanja cijena. Trejder može izabrati vremenski okvir u kojem može pratiti kretanje cijena.

Popularni vremenski okviri koji trejderi često koriste uključuju:

- 5-minutni grafikon
- 15-minutni grafikon
- grafikon po satima
- 4-časovni grafikon
- Dnevni grafikon

Vremenski okvir koji trejder odabere za analizu obično određuje lični stil trgovanja tog pojedinačnog trejdera. Trejdери koji otvaraju i zatvaraju trgovačke pozicije tokom jednog dana, favorizuju analiziranje kretanja cijena u kraćem vremenskom razdoblju, kao što su 5-minutne ili 15-minutne tabele. Dugoročni trejderi koji drže tržišne pozicije preko noći i duže vrijeme skloniji su analiziranju tržišta koristeći satne, četvorosatne, dnevne, ili čak nedeljne tabele.

Kretanje cijena koje se dešava u roku od 15 minuta može biti veoma značajno za trejdera koji traži priliku da ostvariti profit od promjena cijena koje su se dogodile tokom jednog dana. Međutim, to isto kretanje cijena gledano svakodnevno možda nije posebno značajan ili indikativan za dugoročne svrhe trgovanja.

Prosječno kretanje cijena (Moving average)

Moving average je jedan od najpopularnijih instrumenata za tehničku analizu. Predstavlja prosječnu cijenu valute u specifičnom vremenskom periodu (najčešće za 20,30,50,100 ili 200 dana).

Moving average podaci se koriste da se naprave grafikoni koji pokazuju kretanje prosječne cijene u određenom periodu. Ovaj indikator se izračunava pomoću matematičkog prosjeka nekog instrumenta za određeni period.

Grafikon pokretnog prosjeka se može koristiti kao dopuna analizi trenda, ali i kao samostalna metoda. Ukoliko se koristi kao dopuna analizi trenda, konstruiše se na jednom grafikonu zajedno sa bar dijagramom kojim je prikazano kretanje dnevnih cijena finansijskog instrumenta. Signali za kupovinu, odnosno prodaju finansijskih instrumenata nalaze se u tačkama presjeka pokretnog prosjeka i bar dijagrama. Tačka u kojoj bar dijagram presijeca pokretni prosjek sa donje strane i penje se iznad pokretnog prosjeka predstavlja signal za kupovinu, dok je signal za prodaju tačka u kojoj bar dijagram presjeca pokretni prosjek sa gornje strane.

Fibonači

U traženju support i resistance nivoa od velike koristi nam je Fibonačijeva analiza.

Fibonačijevi nivoi su još jedno popularno sredstvo tehničke analize.

Matematičar Leonardo Fibonači razvio je niz odnosa koji su veoma popularani kod trejdera. Fibonači pokazatelji ili nivoi se obično koriste za precizno utvrđivanje nivoa cijena pri kojima treba realizovati trgovinu.

Primarni Fibonačijevi nivoi su 0,24, 0,38, 0,62 i 0,76, i izražavaju se često u procentima. Možete primjetiti da se Fibonačijevi nivoi dopunjaju sa ostalim Fibonačijevim nivoima: 24% je ostatak do 76%, a 38% je ostatak do 62%.

Fibonačijev retracement

Fibonačijev retracement je najčešće korišćeni Fibonačijev indikator. Nakon što je hartija od vrijednosti u kontinuiranom uzlaznom ili silaznom trendu neko vrijeme, često postoji „korektivni retracement“ u suprotnom smjeru prije nego što cijena nastavi ukupni dugoročni trend. Fibonačijev retracement se koristi za identifikaciju dobre, nisko rizične tačke ulaska u trgovinu tokom takvog povlačenja cijena.

Na primjer, pretpostavimo da je cijena akcije „A“ porasla sa 20 na 50 USD. Nakon toga, kada cijena akcije počinje da pada investitori će tražiti dobar nivo za kupovinu akcija tokom takvog povlačenja cijena. Fibonačijevi brojevi sugerisu da će vjerovatno biti vraćanja cijena na nekih od nivoa 24%, 38%, 62% ili 76%. Investitori prate ove nivoe kako bi utvrdili odakle će cijena početi da raste opet. Na primjer, ako ste se nadali šansi da kupite akcije nakon 38% umanjenja cijene, mogli biste da realizujete kupovinu za 40 - 41 USD.

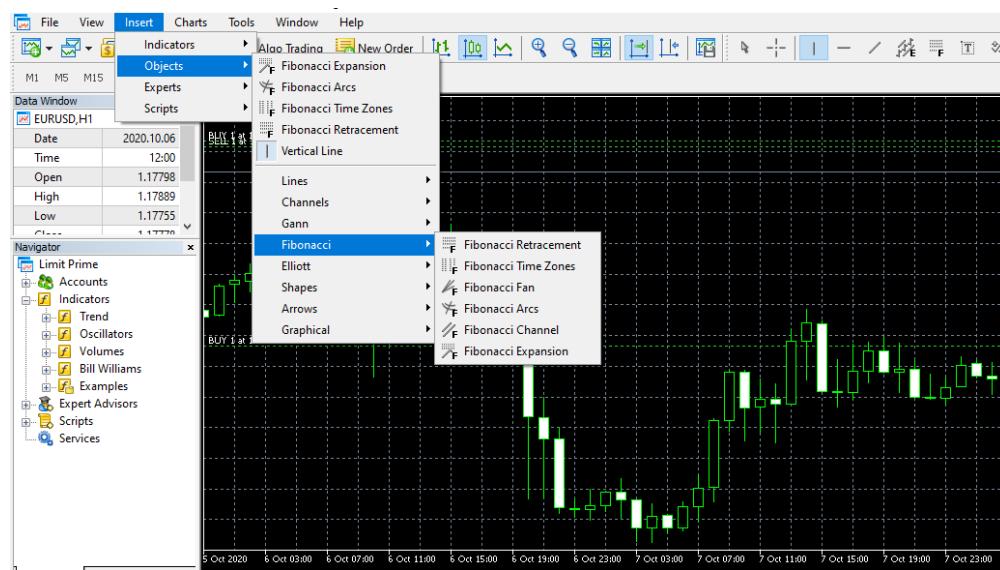
(Prelazak sa 20 na 50 dolara = 30 USD; 38% od 30 dolara je 9 dolara; 50 USD - 9 USD = 41 USD)

Ovo je jedan od načina kako se koriste Fibonačijevi nivoi. Vi ne morate da radite bilo koji od ovih proračuna, već je dovoljno da ubacite Fibonačijev indikator na grafiku, i on će Vam prikazati sve različite Fibonačijeve nivoe.

Na primjer, pretpostavimo da je cijena akcije „A“ porasla sa 20 na 50 USD. Nakon toga, kada cijena akcije počinje da pada investitori će tražiti dobar nivo za kupovinu akcija tokom takvog povlačenja cijena. Fibonačijevi brojevi sugerisu da će vjerovatno biti vraćanja cijena na neke od nivoa 24%, 38%, 62% ili 76%. Investitori prate ove nivoe kako bi utvrdili odakle će cijena početi da raste opet. Na primjer, ako ste se nadali šansi da kupite akcije nakon 38% umanjenja cijene, mogli biste da realizujete kupovinu za 40 - 41 USD.

(Prelazak sa 20 na 50 dolara = 30 USD; 38% od 30 dolara je 9 dolara; 50 USD - 9 USD = 41 USD)

Ovo je jedan od načina kako se koriste Fibonačijevi nivoi. Vi ne morate da radite bilo koji od ovih proračuna, već je dovoljno da ubacite Fibonačijev indikator na grafiku, i on će Vam prikazati sve različite Fibonačijeve nivoe.

05 SAVJETI ZA USPJEŠNO TRGOVANJE

SAVJETI ZA USPJEŠNO TRGOVANJE

Ne treba očekivati da će svaki trejd biti uspješan (profitabilan).

U nastavku navodimo šta svaki trejder treba da ima na umu kako bi povećao svoje šanse da ostvari profit:

- **Upoznajte se sa pravilima igre** – prije nego započetne trgovinu upoznajte se sa osnovnim terminima kao što su: spread, leveridž, lot, i sl.
- **Investirajte onu količinu novca koju možete priuštiti da izgubite** - iako je vježbanje na demo računu dobro za početak, uspješni trejderi znaju da su psihologija, disciplina i osjećanja veoma različiti kada je u pitanju stvarni novac. Kako se radi o visoko rizičnim instrumentima, savjetujemo Vam da investirate onu količinu novca koju možete priuštiti da izgubite.
- **Pratite preovladujući sentiment koji vlada na tržištu** - u cilju stvaranja jasne slike o stanju tržišta, a što je i preduslov uspješnog trgovanja, važno je pratiti raspoloženje, odnosno očekivanje učesnika na tržištu u pogledu (budućeg) kretanja cijena. Ovaj podatak se očitava na tržištu na bazi raspodjele trejdera koji su otvorili kupovne i prodajne pozicije. U suštini, ako ste u poziciji koja je u skladu sa pravcem preovladujućeg snažnog trenda, napravićete uspješan trejd.
- **Tržišna očekivanja** - ona se odnose na to šta većina ljudi očekuje u pogledu dolazećih vijesti ili fundamentalnih podataka. Neki trejderi svoju strategiju zasnivaju na aktuelnim događajima u privredi (trading news).
- **Dnevne analize LIMIT PRIME SECURITIES (daily bulletin)** – Limit Prime Securities priprema dnevnu analizu za svoje klijente na osnovu trenutno raspoloživih informacija i stanja na finansijskom tržištu, koristeći se alatima i prepostavkama fundamentalne i tehničke analize, kao i preovladujućim sentimentom. Daily bulletin sadrži važne geopolitičke, geo-ekonomske događaje i vijesti, analize osnovnih valutnih parova, roba i sl.

„Slušati neinformisane ljude je gore nego uopšte nemati odgovore.“

“Listening to uninformed people is worse than having no answers at all.”

Ray Dalio

06

PSIHOLOGIJA

TRGOVANJA

PSIHOLOGIJA TRGOVANJA

Sledeća priča preuzeta je iz knjige Andre Kostolanjija "Izazov berze", objavljene 2007. godine. Ona je dobar primjer onoga što se naziva psihologija mase, a što je jedan od glavnih faktora na berzi.

„Sredinom pedesetih godina situacija na Njujorškoj berzi je bila povoljna, a nove revolucionarne industrije, kao elektronika npr, izgledale su posebno maštovito i perspektivno. Poslednjim dolarima kupio sam dionice elektronike, i kada sam sve investirao, kupovao sam i dalje, zaduživši se.

Američki predsjednik bio je Dvajt D. Ajzenhauer, ratni heroj, ali inače nikakav genije. Njegov imidž u očima Amerikanaca bio je besprekoran. Povjerenje američkog naroda u predsjednika jedan je od najvažnijih elemenata za povoljnu atmosferu na Vol stritu. Za godinu dana trebalo je da budu sledeći predsjednički izbori i računalo se sto posto da će general Ajzenhauer ponovo biti izabran. U skladu sa tim ponašao se i Vol strit. Zašto se i na berzi ne bi predviđeo taj trijumfalni uspjeh izbora? Svi su tako mislili, ja takođe.

A onda se dogodilo ono iznenadno i opasno: 1955. godine predsjednik Ajzenhauer je imao srčani udar. Sledećeg dana su na Njujorškoj berzi spektakularno pale cijene akcija za 10-20 posto. Budući da sam imao dugova, morao sam da prodam veći dio akcija. To je bilo bolno, ali i prijeko potrebno, i to prije nego što brokeri počnu da traže dalje garancije.

Do sloma je došlo zato što je javnost napustila nadu u mogućnost ponovnog izbora Ajzenhauera. Bilo je veliko pitanje kakvi će biti rezultati izbora bez Ajzenhauera, a nedoumice smetaju berzi. Ni javnost, ni kolebljivi trgovci nemaju dovoljno živaca da se u neočekivanom događaju suoče sa problemima, pa čak ni onda kada se radi o povoljnem događaju. Osim toga, mnogi i ne mogu da procijene šta je za berzu dobro, a šta loše.

U tom slučaju svi koji su kolebljivi, ali i svi drugi koji su se zadužili, žele što je brže moguće da prodaju; zapravo, ovi poslednji su na to primorani.

Poslije nekoliko dana Ajzenhauerovo zdravstveno stanje se poboljšalo. Vratila se nada da bi ponovo mogao da se kandiduje, berza se smirila i kursevi počeli da rastu, pa su porasli na viši nivo od onoga na kome su bili prije tog nemilog događaja. Sledećih godina akcije su spektakularno porasle, čak i desetostruko, ali za mene je bilo prekasno.“

07 OSNOVNA TERMINOLOGIJA ZA USPJEŠNU CFD TRGOVINU

OSNOVNA TERMINOLOGIJA ZA USPJEŠNU CFD TRGOVINU

U nastavku vam dajemo objašnjenje osnovnih termina koji će vam biti potrebni za razumevanje CFD trgovanja.

Spread

Spread predstavlja razliku između kupovne i prodajne cijene u kotaciji finansijskog instrumenta. Najčešće je izražen procentualno, novčano ili u pipovima.

Šta znači spread za investitora? Spread predstavlja koliko cijena treba da se promijeni nakon otvaranja pozicije da bi investitor došao na nultu tačku (gdje nema ni dobitka, ni gubitka).

Primjer:

Na slici br. 1 data je sell i buy cijena valutnog para EUR/USD. Postavlja se pitanje koliki je spread?

Slika 1. Prodajna (Sell) cijena i kupovna (Buy) cijena

Kako smo prethodno objasnili, spread je razlika između kupovne i prodajne cijene. U našem primjeru spread iznosi 0,00001, odnosno 1 pip.

Pip

PIP (Price In Points) je najmanja jedinica promjene cijene valutnog para, odnosno poslednja decimala. Promjena cijene valutnih parova se najčešće iskazuje sa četiri ili pet decimalnih mesta, tj. 1 pip = 0,0001 ili 0,00001.

Lot

Lot je količina (skup) finansijskog proizvoda. Kada otvarate poziciju, količinu određujete u lotovima, a svaki lot sadrži određen broj proizvoda koji želite da kupite ili prodate. Naime, lot predstavlja standardizovanu količinu neke robe kojom se trguje.

Na primjer:

1 lot zlata iznosi 100 unci zlata

1 lot nafte iznosi 1000 barela nafte

1 lot valutnog para iznosi 100.000 osnovne valute

Zašto je potrebno standardizovati količinu robe? Na ovaj način pojednostavljuje se trgovanje na finansijskom tržištu. U suprotnom, tržište bi bilo u velikoj mjeri usporeno i neefikasno.

Najmanja količina za trgovanje svakog proizvoda je 0,01 lot, pa do raspoloživog iznosa koji klijent ima za trgovanje.

Margina

Margina je depozit koji je potreban za otvaranje ili održavanje otvorenih pozicija prilikom trgovanja, odnosno služi kao sredstvo obezbeđenja za pokriće eventualnih gubitaka.

Dakle, margina nije trošak, ali predstavlja udio vašeg kapitala koji je izdvojen i zamrznut kao depozit da biste otvorili određenu poziciju. Na primjer, ukoliko trgujete sa leveridžom 1:100, da biste otvorili poziciju određene vrijednosti potrebno vam je 1% iste, odnosno taj 1% čini potrebnu marginu za otvaranje takve pozicije.

Poluga (Leveridž)

Jedna od osnovnih karakteristika koja čini CFD atraktivnim proizvodom je takozvana poluga (leveridž). Poluga vam omogućava da s manjim iznosom novca ostvarite dosta veću poziciju.

Prethodno objašnjena margina je inverzno povezana sa polugom. Ako je zahtijevana margina za trgovanje 1%, onda je poluga 1:100, ako je 5% onda je poluga 1:20 itd. Margina i poluga su definisane za sve instrumente kojima se trguje.

Sa Limit Prime Securities-om maksimalni iznos poluge iznosi 1:100. U nastavku ćemo objasniti šta to znači za investitora na primjeru:

Ukoliko želite da trgujete valutim parom EUR/USD, tj. želite da kupite (buy) količinu od EUR 100.000, pri leveridžu 1:100, koliko je potrebno da imate na računu?

Odgovor na ovo pitanje je: $1\% * 100.000 = 1.000$

EUR1.000 je minimum koji treba da imate na računu, odnosno to je zahtijevana margina.

Dnevna naknada (Swap)

Pored naknada definisanih Ugovorom, Klijent je u obavezi da plati dnevnu naknadu za svaku otvorenu poziciju koja se drži preko noći. Swap se naplaćuje dnevno na svim pozicijama koje su ostale otvorene. Metod obračuna naknade varira u zavisnosti od vrste osnovnog sredstva ili finansijskog instrumenta na koji se CFD primjenjuje. Takođe, iznos naknade je različit za različita sredstva u zavisnosti od kamatne stope koja se vezuje za pojedinačno sredstvo.

Stop loss

Stop Loss je opcija koju možete koristiti ukoliko želite da ograničite mogući gubitak tokom trgovanja. Njegova suština je da ukažete na nivo cijene na kojem je potrebno zatvoriti poziciju. Ova opcija se može postaviti odmah prilikom otvaranja pozicije ili bilo kada kasnije.

Jedini izuzetak je postavljanje Stop Loss-a preblizu trenutnoj cijeni. Obično broker ograničava blizinu Stop Loss-a na cijenu za 10-15 pips. Pri kupovini Stop Loss je uvijek

---

postavljen ispod trenutne cijene, a pri prodaji je uvijek veći od trenutne cijene. Dakle, ukoliko ste dali netačnu prognozu trenda kretanja cijene nekog proizvoda ili je došlo do nekih negativnih promjena na tržištu, gubitak će biti ograničen.

Zatvaranje pozicije Stop Loss-om izvršava društvo sa koji se trguje, zato Vi ne morate da kontrolišete ovaj proces, što znači da Vaš računar može biti isključen.

Take profit

Slično Stop Loss-u, koji ograničava moguće gubitke, postoji nalog Take Profit, koji definiše maksimalni profit otvorene pozicije. Ovu opciju možete primjenjivati u slučaju da postoji razlog da se vjeruje da će cijena dostići određeni nivo, a zatim promijeniti smjer. Ako Take Profit nije postavljen prilikom otvaranja pozicije, može se podesiti bilo kada kasnije. Kao i Stop Loss, profit se ne može postaviti bliže od 10-15 poena od trenutne cijene.

Pending orders

Pored naloga za kupovinu ili prodaju, moguće je postaviti naloge na čekanju - naloge da kupujete ili prodajete proizvod kada isti dostignu određene vrijednosti cijena. Nalog na čekanju (pending order) će se izvršiti tek kada cijena na tržištu dostigne nivo naznačen ovom naredbom. Do ovog trenutka izvršenje naloga na čekanju može biti otkazano.

Upotreba ove opcije Vam omogućava da ne morate stalno paziti na promjene cijena na tržištu. Takođe, ova opcija Vam pomaže i u trenucima mogućih naglih promjena cijena, kada trejder jednostavno nema vremena da reaguje na brzo kretanje cijena.

KO SMO MI?

O NAMA

Limit Prime je osnovan 2017. godine sa željom da na šim klijentima bude sigurno i pouzданo mjesto za trgovanje na, inače nepredvidivom, tržištu. Počeli smo kao mali tim i iako smo mlada firma, postali smo ugledan i pouzdan brend u industriji. U Limit Prime-u interesi naših klijenata su uvjek na prvom mjestu. Iz iskustva znamo da je uspjeh naših klijenata,

MISIJA

Naša misija je da pružimo brokerske usluge najvišeg kvaliteta koje rezultiraju zadovoljstvom kupaca pri korišćenju najsavremenijih metoda elektronskog trgovanja uz podršku našeg stručnog tima 24/5.

VIZIJA

Naša vizija je da budemo vodeći pružalac usluga u onlajn trgovini. Koristeći se vrhunskom tehnologijom, postižemo najveće brzine izvršenja i obezbeđujemo nagrade za trgovce svih profila.

LICENCA

Investiciono društvo Limit Prime Securities AD Podgorica je osnovano 01.06.2017. godine. Registrovano je u Poreskoj upravi – Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici pod brojem 40009505.

Investiciono društvo Limit Prime Securities AD Podgorica ima dozvolu (licencu) za obavljanje poslova ovlašćenog učesnika na tržištu kapitala, izdatu od strane Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore Rješenje broj 03/2-6/2-17 od 18.05.2017. godine i to za sledeće poslove:

- Posredovanje u kupovini i prodaji hartija od vrijednosti po nalogu klijenta (u svoje ime i za tuđ račun i u tuđe ime i za tudi račun), uz naplatu provizije (brokerski poslovi);
- Trgovine hartijama od vrijednosti u svoje ime i za svoj račun radi ostvarivanja razlike u cijeni (dilerski poslovi);
- Upravljanje portfoliom hartija od vrijednosti koje pripadaju drugom licu (poslovi investicionog menadžera);
- Savjetovanje investitora i potencijalnih investitora o prednostima kupovine, prodaje, upisa ili preuzimanja hartija od vrijednosti (poslovi investicionog savjetnika).

Za više informacija o tržišnim prilikama i kako da ih dobijate, molimo vas kontaktirajte nas na broj telefona +38268036998 ili putem mejla info@limitprime.me

---

* Ovaj priručnik ne treba shvatiti kao investicioni savjet, investicionu preporuku, ponudu ili poziv na neku vrstu transakcije bilo kojim finansijskim instrumentom. Prije nego donesete investicionu odluku, preporučujemo Vam da potražite savjet finansijskog savjetnika kako bi sa sigurnošću bili svjesni svih prisutnih rizika.